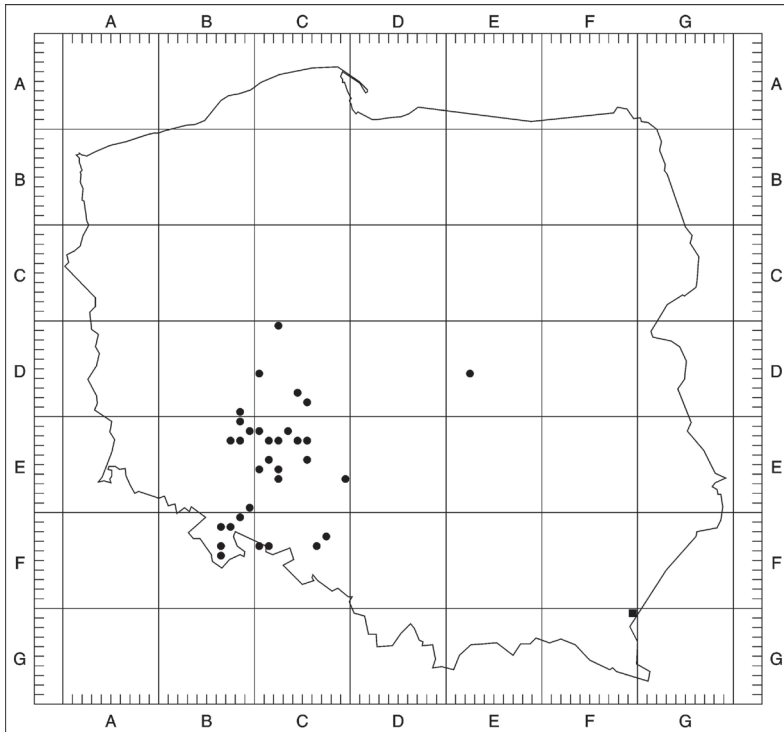

Stanowisko *Rubus chaerophylloides* (Rosaceae) w południowo-wschodniej Polsce

Zasięg *Rubus chaerophylloides* Sprib. (jeżyny świerząbkolistnej) jest ograniczony do Polski i Czeskiej Republiki (KURTO i in. 2010). Większość stanowisk krajowych skupionych jest na terenie Dolnego Śląska (ZIELIŃSKI 2004). Taki typ zasięgu był podstawą propozycji zaliczenia gatunku do elementu kierunkowego zachodniego flory roślin naczyniowych Polski (ZAJĄC & ZAJĄC 2005) oraz do grupy endemitów i subendemitów niżu Polskiego (MIREK & PIĘKOŚ-MIRKOWA 2009).

Nowe stanowisko odnaleziono w 2010 r. podczas badań florystycznych na Pogórze Przemyskim. Znajduje się ono w miejscowości Gruszowa, w kwadracie ATPOL

Ryc. 1. Rozmieszczenie *Rubus chaerophylloides* Sprib. w Polsce: • – według ZIELIŃSKIEGO (2004), ■ – nowe stanowisko

Fig. 1. Distribution of *Rubus chaerophylloides* Sprib. in Poland: • – according to ZIELIŃSKI (2004), ■ – a new locality

(2×2 km) – FG 0913 (Ryc. 1). Gatunek rośnie tutaj zwartym płatem w młodej monokulturze modrzewiowej.

Zdj. 15.07.2012, Gruszowa N 49°40'31,7", E 022°41'37,15", płat 100 m², zbocze SE – nachylenie 3°, 441 m n.p.m., pokrycie: A – 50%, B – 5%, C – 100%, A: *Larix decidua* 3.1, *Salix caprea* +, B: *Acer pseudoplatanus* r, *Quercus petraea* +, *Rosa canina* +, C: *Agrostis capillaris* 1.3, *Arrhenatherum elatius* 1.2, *Betonica officinalis* +, *Centaurea jacea* 1.1, *Chaerophyllum aromaticum* r, *Cirsium arvense* 1.1, *Clinopodium vulgare* 1.1, *Equisetum arvense* r, *Erigeron annuus* 2.1, *Festuca rubra* +, *Galium mollugo* +, *Galium verum* 1.2, *Holcus lanatus* 1.2, *Hypericum maculatum* 1.1, *Knautia arvensis* +, *Lathyrus pratensis* r, *Leucanthemum vulgare* 1.2, *Lysimachia vulgaris* 1.1, *Melampyrum nemorosum* 2.2, *Origanum vulgare* +, *Rubus caesius* r, ***Rubus chaerophylloides* 5.5**, *Rumex acetosa* +, *Sanguisorba officinalis* 1.1, *Selinum carvifolia* 1.1, *Solidago virgaurea* r, *Stachys palustris* r, *Trifolium medium* 1.2, *Veronica chamaedrys* +, *Vicia cracca* +.

Przy braku wykaszania, przez ostatnie dwa lata płat wyraźnie rozrósł się, nie zaobserwowano także zamierania długopędów. Biorąc pod uwagę rolę zwierząt w przenoszeniu nasion jeżyn oraz dostępność odpowiednich siedlisk, można przypuszczać, że gatunek ten powiększy areal występowania w tym rejonie.

Odnalezione stanowisko rozszerza zasięg gatunku w kierunku południowo-wschodnim, jest również pierwszym z terenu Karpat.

Podziękowania. Serdecznie dziękuję Panu prof. dr. hab. Jerzemu Zielińskiemu za oznaczenie materiału oraz Panu dr hab. Krzysztofowi Oklejewiczowi za cenne uwagi.

Summary. Locality of *Rubus chaerophylloides* (Rosaceae) in south-eastern Poland. A locality of *Rubus chaerophylloides* was found on the Przemyśl Foothills. It extends its general distribution range to the south-east.

LITERATURA

- KURTTO A., WEBER H. E., LAMPINEN R. & SENNIKOV A. N. (ends.) 2010. Atlas Florae Europaeae. Distribution of Vascular Plants in Europe. 15. *Rosaceae* (*Rubus*). The Committee for Mapping the Flora of Europe & Societas Biologica Fennica Vanamo, Helsinki.
- MIREK Z. & PIĘKOŚ-MIRKOWA H. 2009. Fitogeograficzne aspekty endemizmu w Polsce. – *Wiad. Bot.* **53**(3–4): 7/30.
- ZAJĄC M. & ZAJĄC A. 2005. Element kierunkowy zachodni we florze roślin naczyniowych Polski. – W: B. JACKOWIAK & Z. CELKA (red.), *Taksonomia, chorologia i ekologia roślin w dobie zagrożenia różnorodności biologicznej*, s. 59–67. Zakład Taksonomii Roślin, Wydział Biologii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań.
- ZIELIŃSKI J. 2004. The genus *Rubus* (*Rosaceae*) in Poland. – *Polish Bot. Stud.* **16**: 1–300.
- MATEUSZ WOLANIN, *Zakład Botaniki, Uniwersytet Rzeszowski, ul. Zelwerowicza A. 4, 35-601 Rzeszów, Polska; e-mail: wolaninm@wp.pl*
- Przyjęto do druku: 07.02.2013 r.*